

Sastamalan kaupungin ja Punkalaitumen kunnan välinen yhteistoimintasopimus työllisyyspalvelujen ja kotoutumispalvelujen hoitamisesta

Päivitetty 31.10.2024

1. Sopimuksen osapuolet

Sastamalan kaupunki (0144411-3)
Punkalaitumen kunta (0138037-5)

2. Sopimuksen tausta ja tarkoitus

Työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnille työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain (380/2023) mukaisesti 1.1.2025.

Sastamalan kaupunki ja Punkalaitumen kunta ovat yhdessä Hämeenkyrön kunnan, Ikaalisten kaupungin, Kihniön kunnan ja Parkanon kaupungin solmineet kuntalain (410/2015) 52 §:n mukaisen sopimuksen kuntien yhteisestä toimielimestä. Sopimus koskee työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa säädettyjen työvoimapalveluiden järjestämisvastuuta. Tähän yhteistoimintamalliin ja -sopimukseen sitoutuneet kunnat muodostavat edellä mainitun lain mukaisen yhteistoiminta-alueen eli *Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueen*.

Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueella kuntalain 51 §:n mukaisena vastuukuntana toimii Sastamalan kaupunki, joka toimii lain edellyttämänä työvoimaviranomaisena. Järjestämisvastuussa oleva vastuukunta vastaa kuntalain 8 §:n 2 momentin mukaisesti palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä, tuottamistavasta, tuottamisen valvonnasta ja viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Sen estämättä, mitä kuntalain 8 §:n 2 momentin 5 kohdassa säädetään, järjestämisvastuussa oleva kunta voi sopia laissa tarkoitetun työvoimaviranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä noudattaen mitä kuntalain 54 §:ssä säädetään sopimuksesta viranomaistehtävän hoitamiseksi (työvoimapalvelujen järjestämisestä annettu laki, 13 §).

Työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen mukaan työllisyysalueen sisälle voidaan muodostaa kahdesta tai useammasta kunnasta *vastuualue*. Tällä sopimuksella Sastamalan kaupunki ja Punkalaitumen kunta muodostavat työllisyysalueen sisälle oman vastuualueen ja sopivat tarkemmin työllisyyspalvelujen ja kotoutumispalvelujen hoitamisesta.

3. Hallinnon ja päätöksenteon järjestäminen

Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueen yhteistoiminta-alueen kuntalain mukaisena yhteisenä toimielimenä toimii Sastamalan kaupungin organisaatioon perustettu *työllisyyslautakunta*, joka toimii Sastamalan kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen alaisuudessa. Lautakunta hoitaa muiden työllisyysalueen kuntien puolesta yhteistoimintasopimuksessa tarkoitetut kunnan työvoimaviranomaisen tehtävät noudattaen Sastamalan kaupungin hallintosääntöä ja muita sääntöjä, määräyksiä ja ohjeita.

Työllisyysalueen johtavana viranhaltijana ja esittelijänä toimii Sastamalan kaupungin hallintosäännön mukainen viranhaltija.

Työllisyyslautakunta voi sopia työvoimaviranomaiselle kuuluvan toimivallan siirtämisestä sopimuksessa mainitulle toiselle osapuolelle kuntalain 54 §:n mukaisesti.

Työllisyyslautakunnan tehtävänä on

- valvoa, että työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa säädetyt tehtävät tulevat hoidetuksi asianmukaisesti ja vaikuttavasti
- seurata, ohjata ja valvoa toimintaa valtakunnallisten sekä työllisyysalueelle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi
- valvoa, että toimintaa johdetaan tarkoituksenmukaisesti, tehokkaasti ja taloudellisesti
- seurata toiminnan tuloksellisuutta ja talousarvion toteutumista
- päättää tehtävien ja toimivallan siirrosta sopijakunnille
- päättää palvelupisteiden perustamisesta työllisyysalueelle
- päättää ja vahvistaa viranomaisasiakkailta perittävät maksut.

Lisäksi työllisyyslautakunnan tehtävänä on päättää kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023) mukaisista kunnan lakisääteisistä tehtävistä, sekä kotoutumisen edistämisen koordinaatiosta ja muista kotoutumistehtävistä Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueella yhteistoiminta-alueen kuntien hyväksymällä tavalla. Näistä kotoutumistehtävistä on sovittu tarkemmin kuntalain (410/2015) 54 §:n mukaisissa sopimuksissa työllisyysalueen viranomaistehtävien hoitamisesta vastuukunnan ja sopijakuntien välillä.

4. Työllisyyslautakunnan kokoonpano ja jäsenten valitseminen

Työllisyysalueen palvelujen järjestämistä varten Sastamalan kaupunginvaltuusto on asettanut sopijakuntien yhteisen työllisyyslautakunnan ja valitsee siihen jäsenet ja varajäsenet yhteistoiminta-alueen kuntien ehdotusten perusteella. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valitaan vastuukunnan edustajista. Jäsenten valinnassa tulee ottaa huomioon tasa-arvolain vaatimukset.

Työllisyyslautakunnassa on viisitoista (15) jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet. Jäsenistä ja varajäsenistä valitaan kuusi (6) Sastamalasta, kolme (3) Hämeenkyröstä, kaksi (2) Ikaalisista, kaksi (2) Parkanosta, yksi (1) Punkalaitumelta ja yksi (1) Kihniöstä.

Jokaisella jäsenellä on käytettävissä äänestystilanteissa yksi ääni ja äänten mennessä tasan puheenjohtajan ääni ratkaisee.

5. Työvoimapalvelut ja kotoutumispalvelut

Työvoimapalveluiden järjestämisessä otetaan huomioon työllisyysalueen kuntien toiminta, työllisyysalueen väestörakenne, asiakkaiden palvelun tarve sekä muut palvelujen antamista koskevat olosuhteet.

Sastamalan kaupunki ja Punkalaitumen kunta muodostavat tällä sopimuksella työllisyysalueen sisälle yhteistoimintasopimuksen mukaisen *vastuualueen*, jolla Sastamalan kaupunki tuottaa järjestämislain (380/2023) mukaiset julkiset työvoima- ja yrityspalvelut ja osan kotoutumislain (681/2023) mukaisista kotoutumispalveluista Punkalaitumen kunnalle. Pääasiallisena palvelupisteinä toimii Sastamalan kaupungin keskustassa sijaitseva

palvelupiste. Palveluja voidaan mahdollisuuksien mukaan myös tuottaa Punkalaitumen kunnan osoittamassa lähipalvelupisteessä.

Ne palvelut, joita ei tuoteta lähipalveluina, tuotetaan *keskitettyinä palveluina* joko vastuukunnan tai toisen työllisyysalueen toimesta.

Palvelut tuotetaan yhdenvertaisesti koko työllisyysalueella.

6. Valtiolta siirtyvä henkilöstö

Valtiolta kuntiin siirtyvä henkilöstö sijoittuu työllisyysalueelle siten, että he siirtyvät työllisyysalueen kuntien palvelukseen työvoimaviranomaisina tekemään laissa työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) määritettyjä tehtäviä. Osa siirtyvästä henkilöstöstä keskitetään työllisyysalueelle vastuukunnan palvelukseen hoitamaan työllisyysalueen keskitettyjä tehtäviä tai palveluja ja osa siirtyy kuntiin. Koko henkilöstö siirtyy ensin vastuukunnan palvelukseen. Muihin työllisyysalueen kuntiin siirtyvä henkilöstö (10 htv) siirretään näihin kuntiin jatkoliikkeenluovutuksena vuoden 2025 aikana. Henkilöstöä ei siirry Punkalaitumen kunnan palvelukseen, vaan Punkalaitumellekin palveluja tuottava henkilöstö siirtyy vastuukunta Sastamalan palvelukseen.

Työllisyysalueella tavoitteena on noudattaa yhteneväistä henkilöstöpolitiikkaa työvoimapalveluja tuottavan henkilöstön osalta.

7. Talous ja kustannukset

Työvoimapalvelujen järjestämisvastuu muodostaa kunnille uuden valtionosuustehtävän, johon kunnat saavat yleiskatteista valtionosuutta. Kuntalain 8 §:n 3 momentin mukaisesti jokainen kunta vastaa tehtäviensä rahoituksesta, vaikka järjestämisvastuu on siirretty toiselle kunnalle.

1) Työttömyysetuudet

Kumpikin sopijakunta vastaa sille kuuluvien työttömyysetuuksien kustannuksista.

2) Työvoimapalvelujen rahoitus

Yhteisen toimielimen talous on vastuukunnan vastuulla ja osa vastuukunnan talousarviota ja taloussuunnittelua. Työllisyyslautakunta tekee vastuukunnan valtuustolle esityksen yhteistoimintasopimuksen mukaisten tehtävien seuraavan kalenterivuoden talousarvioksi ja seuraavien vuosien taloussuunnitelmaksi.

Työllisyysalueen kirjanpidosta ja talouden hoidosta vastaa vastuukunta. Työllisyysalueella on vastuukunnan kirjanpidossa oma *tulosyksikkö*, jolla työllisyysalueen tuloja ja menoja seurataan.

Sastamalan kaupungin ja Punkalaitumen kunnan muodostaman vastuualueen kustannukset jaetaan sopijapuolten kesken toteutuneiden kustannusten perustella. Kustannusten jakomallissa pyritään selkeyteen, läpinäkyvyyteen ja ennustettavuuteen. Työllisyysalueen tukipalveluihin mm. tietohallintoon, tilastointiin ja tiedolla johtamiseen, viestintään sekä keskitettyjen tehtävien arkistointiin liittyvät kustannukset laskutetaan työllisyysalueen kunnilta todellisten kustannusten mukaisesti. Vastuukunnan konsernihallinnon vyörytyseriä kohdistetaan työllisyyspalveluille samoilla aiheuttamisperiaatteilla kuin niitä kohdistetaan kaupungin toimialoille, vastuualueille ja toimintayksiköille.

Työllisyysalueen kaikki keskitettyjen ja yhteisesti tuotettujen työvoimapalveluiden välittömät ja välilliset järjestämiskustannukset kohdennetaan työllisyysalueen omalle tulosityksikölle.

Tulosityksikön käyttötalouden toteutuneet kustannukset jaetaan sopijakunnille seuraavin jakoperustein:

- 1) Kustannuksista 50 prosenttia jaetaan sopijakuntien 18-64 -vuotiaiden asukasmäärän suhteessa. Lukuna käytetään talousarviovuotta edeltävän vuoden lopun (31.12.) työkäisten lukua.
- 2) Kustannuksista 50 prosenttia jaetaan sopijakunnittain työttömien (laaja käsite) määrän suhteessa. Suhdeluku lasketaan edellisen talousarviovuoden kuukausien keskiarvona.

Edellä mainittuja jakoperusteita käytetään myös kotoutumisen edistämisen keskitettyjen palvelujen kustannuksia kohdennettaessa sopijakunnille. Näiden kustannusten jakoperusteita tarkastellaan tarkemmin ensimmäisen toimintavuoden jälkeen.

Edellä mainituista jakoperusteista voidaan poiketa niiden kustannusten osalta, jotka on mahdollista kohdentaa aiheuttamisperiaatteella sopijakuntakohtaisesti. Näistä sovitaan erikseen sopijakuntien kesken.

Sastamalan kaupungin Punkalaitumen kunnalle tällä sopimuksella tuottamien lähipalvelujen kustannukset perustuvat edellä mainittuihin jakoperusteisiin. Sastamalan kaupungin kirjanpidossa on näille lähipalveluille oma kustannuspaikka, jonka kustannukset muilla tuotoilla vähennettynä jaetaan Sastamalan ja Punkalaitumen kesken edellä mainituilla jakoperusteilla.

Punkalaitumen kunta suorittaa vastuukunnalle talousarvion perusteella määräytyvän maksuosuuden (1/12) kuukausittain kunkin kuukauden 12. päivänä. Vuoden lopussa tai viimeistään talousarviovuotta seuraavan vuoden alussa maksuosuudet tasataan vastaamaan toteutuneita kustannuksia. Vastuukunnalla on oikeus periä korkolain mukaista viivästyskorkoa, mikäli maksuosuuksia ei suoriteta ajallaan.

Vastuukunta raportoi taloudesta ja toiminnasta työllisyyslautakunnassa päätetyllä tavalla noudattaen vastuukunnan talouden vuosikelloa ja osavuositaksausten aikatauluja.

Mahdolliset investoinnit rahoitetaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti sopijakuntakohtaisesti.

8. Asiakkailta perittävät maksut

Työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 6 §:n mukaan henkilöasiakkaille tarjottavat julkiset työvoimapalvelut ovat maksuttomia.

Työnantajille tarjottavat julkiset työvoimapalvelut ovat maksuttomia lukuun ottamatta työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 62 §:ssä tarkoitettua yhteishankintakoulutusta.

Viranomaisasiakkailta perittävät maksut määräytyvät työllisyyslautakunnan vahvistaman taksan mukaan. Maksujen perinnästä vastaa se, jonka toimivaltaan tehtävä tai palvelu kuuluu.

9. Tietohallinto

Sastamalan kaupunki vastaa tällä sopimuksella palveluja tuottavan henkilöstön käyttämistä liittymistä sekä muista työvälineistä (mm. matkapuhelinliittymä, matkapuhelin, lisenssit, tietoliikenneyhteys työpisteelle sekä työasemakokonaisuus).

Työllisyysalueen työvoimapalvelujen tuottamisessa käytetään yhdenmukaisia tietojärjestelmiä.

Vastuukunta koordinoi sekä vastaa työllisyysalueen edellyttämien tietojärjestelmäratkaisujen hankinnasta sekä käyttöönotoista.

10. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sastamalan kaupunki vastuukuntana vastaa toiminnan valvonnasta ja raportoinnista sekä tekee vuosittain riskianalysin.

Riskienhallinnassa noudatetaan vastuukunnan toimintatapaa.

11. Kiinteistöt (toimitilat), kalusto ja varusteet

Sastamalan kaupunki vastuukuntana vastaa niistä toimitiloista, kalustosta ja varusteista, jotka liittyvät vastuukunnan tehtäviin. Näistä keskitettyihin tehtäviin tai palveluihin liittyvät kustannukset ovat työllisyysalueen kunnille jaettavia kustannuksia.

Mikäli lähipalveluja tuotetaan Punkalaitumella, Punkalaitumen kunta vastaa toimitilan osoittamisesta ja sen aiheuttamista kustannuksista.

12. Asiakastietojen käsittely, asiakirjahallinta ja tietoturva

Asiakastiedot ovat salassa pidettäviä julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 25 kohdan mukaan.

Työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain (380/2023) 123 §:n 3 momentin mukaan Sastamalan kaupunki vastuukuntana toimii yhteisrekisterinpitäjänä asiakkaidensa osalta. Vastuukunta vastaa toiminnasta syntyvien tietojen luovuttamisesta, arkistoinnista ja salassapidosta lukuun ottamatta KEHA-keskukselle kuuluvaa vastuuta ja sopijakunnille siirrettyihin tehtäviin liittyvää vastuuta.

Asiakirjahallinnassa noudatetaan vastuukunnan toimintatapaa.

Tietoturvan ja tietosuojan osalta noudatetaan vastuukunnan sääntöjä ja ohjeistuksia kokonaisuutena. Vastuukunta vastaa keskitetysti työllisyyspalveluihin liittyvästä käyttöoikeushallinnasta (käyttöoikeuksien hakeminen valtion järjestelmiin).

13. Ohjaus ja neuvottelumenettely

Sastamalan kaupungin velvollisuutena on ohjata työllisyysalueen ja vastualueen toimintaa siten, että työvoimapalvelut tuotetaan yhdenvertaisesti koko alueella.

Sastamalan kaupunki vastuukuntana seuraa omalta osaltaan koko työllisyysalueen kuntien vastuulle kuuluvien työttömyysetuuksien kustannuksia ja niiden muutoksia. Työllisyysalueen kunnat neuvottelevat vastuukunnan johdolla tarvittaessa toimenpiteistä, joita merkittävät työttömyysetuuksien kustannusten muutokset vaativat. Punkalaitumen kunnalla on kuitenkin vastuu sille kuuluvien työttömyysetuuksien kustannuksista.

14. Vakuutukset ja vahingonkorvausvastuu

Sastamalan kaupunki huolehtii siitä, että tämän sopimuksen mukaiseen toimintaan liittyvä vastuu- ja vakuutusturva on voimassa yhtäläisesti koko vastuualueella.

Tämän sopimuksen mukaiset tehtävien hoitamisesta mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen vastuut määräytyvät vahingonkorvauslain perusteella. Työllisyysalueen vastuulla olevien keskitettyjen tehtävien ja palvelujen osalta vahinkojen kustannukset kirjataan yhteisiin kustannuksiin, jotka jaetaan kohdan 8 mukaisesti.

15. Toimivalta häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa

Erytistoimivallan käyttöön ottamisesta ja sen edellytyksistä poikkeusoloissa tai normaaliolojen häiriötilanteissa on säädetty vastuukunnan hallintosäännössä.

16. Yhteistoimintasopimuksen muuttaminen ja erimielisyyksien ratkaiseminen

Sopimusta voidaan muuttaa sopijakuntien asianomaisten toimielinten yhtäpitävillä päätöksillä. Mikäli työllisyysalue muuttuu tai merkittäviä muutoksia tapahtuu toimintaympäristössä tai järjestämislaissa, sopimusta voidaan tarkistaa.

Sopimuksesta aiheutuvat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan sopijakuntien välisillä neuvotteluilla. Mikäli yhteisymmärrykseen ei päästä, erimielisyydet käsitellään hallintoriita-asiana Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa tai, mikäli asia ei kuulu hallinto-oikeuden toimivaltaan, asia käsitellään Pirkanmaan käräjäoikeudessa.

17. Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen

Sopimus tulee voimaan 1.1.2025 alkaen, kun molemmat osapuolet ovat sen allekirjoittaneet. Sopimus on voimassa toistaiseksi.

Sopimuksen osapuoli voi kirjallisesti irtisanoa sopimuksen omalta osaltaan päättymään kalenterivuoden alusta lukien ilmoittamalla siitä toiselle sopijapuolelle vähintään kaksitoista (12) kuukautta aikaisemmin.

Kuntien allekirjoitukset:

Sastamalan kaupunki

Jarkko Malmberg
kaupunginjohtaja

Tapio Rautava
hallintojohtaja

Punkalaitumen kunta

Tiina Pelkonen
kunnanjohtaja

Tiina Mäkiranta
hyvinvointijohtaja